

URZĄD MIEJSKI
62-240 Trzemeszno
woj. wielkopolskie

Trzemeszno, dnia 07.02.2019 r.

Wp 2019.02.07

Prośbę o opinię
Komisji społecznej i finansowej
R.M.

Sz. P.
Benedykt Nitka
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Trzemesznie

7 11.02.2019

W związku z corocznym obowiązkiem sprawozdawczym, przekazuję w załączeniu „Sprawozdanie z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii za rok 2018 r.

PEŁNOMOCENIK BURMISTRZA
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Uzależnień

Joanna Ciesielczyk

SPRAWOZDANIE z realizacji

Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
za rok 2018

luty 2019 rok

WSTĘP

Alkohol, ze względu na swoje działanie, nie może być postrzegany jako zwyczajny towar konsumpcyjny dostępny na rynku jak każdy inny produkt. Podwójna rola alkoholu polega na tym, że z jednej strony jest on produktem legalnie dostępnym, ale z drugiej strony jest to substancja psychoaktywna i szkodliwa, dlatego w Polsce, podobnie jak w innych krajach europejskich, regulacje prawne związane z handlem alkoholem mają charakter reglamentacyjny, czyli ograniczający. Oznacza to, że produkcja, sprzedaż i spożywanie alkoholu są prawnie dozwolone, ale ze względu na szkody, jakie powoduje używanie alkoholu, ustawodawca poprzez stosowne akty prawne reguluje kwestie dostępności, wprowadzając różne ograniczenia np. zakaz sprzedaży alkoholu w określonych miejscach czy szczegółowe warunki uzyskania zezwolenia na sprzedaż alkoholu¹.

Polska leży w centrum Europy, w której notuje się największe spożycie alkoholu etylowego na świecie i najwięcej problemów z tym związanych. Nasze wskaźniki spożycia alkoholu na tle innych narodów europejskich są średnie. Dalece jednak przekraczają średnie światowe.

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe pozyskiwane zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program został zrealizowany przy współpracy ze szkołami z terenu gminy Trzemeszno, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji, Terapeutą Uzależnień, Szpitalem „Dziekanka” w Gnieźnie, Sądem Rejonowym w Gnieźnie, Prokuraturą Rejonową w Gnieźnie, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz organizacjami pozarządowymi.

¹ K. Dąbrowska, K. Łukowska, Zadania i kompetencje gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Aspekty prawne i praktyka działania, Warszawa 2014.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

z realizacji

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy i jest regulowane ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku. Zadania realizowane są poprzez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. W 2018 r. obowiązywał Gminny Program przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 28 grudnia 2017 r. Nr LV/522/2017.

1. Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych

1.1. Terapeuta Uzależnień

W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej w Trzemesznie zatrudnia się terapeutę uzależnień. Konsultacje terapeutyczne prowadzone były w każdy wtorek w godzinach 15.00- 20.00 w Punkcie Konsultacyjnym. W ramach tej pomocy przeprowadzone były grupowe zajęcia edukacyjno-motywujące dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zajęcia dla osób współuzależnionych. Zajęcia miały charakter sesji indywidualnych i grupowych.

W punkcie konsultacyjnym udzielono porad w poszczególnych kategoriach:

- osobom z problemem alkoholowym- 380 porad,
- dorosłym członkom rodzin osoby z problemem alkoholowym- 50 porad,
- osobom doznającym przemocy w rodzinie- 20 porad.

Spotkania indywidualne dotyczyły:

- rozpoznania problemu zgłaszanego przez klienta,

- motywowania osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu lub kierowanie do specjalistycznego leczenia,
- motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielania wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- prowadzenia konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi,
- udzielania konsultacji osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- motywowania do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc- gromadzenia i przekazywania aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy (brozury, ulotki przekazane przez GKRPA).

Pomoc w punkcie konsultacyjnym udzielana jest nieodpłatnie.

1.2. Grupa AA „Wiara”

W każdy piątek od godz. 18.00 do godz. 20.00 odbywały się mityngi grupy AA „Wiara”, w trakcie których osoby z problemem alkoholowym otrzymywały m. in. wsparcie w rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych przy zachowaniu abstynencji a także przygotowanie do nowego stylu życia.

1.3. Zespół Interdyscyplinarny

Bardzo ważna jest współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, który podczas pracy w powołanych grupach roboczych z rodzinami dotkniętymi przemocą wyłania osoby wymagające natychmiastowej interwencji odpowiednich służb.

Liczba rodzin objętych w 2018 r. procedurą „Niebieskiej Karty”- 21

Liczba utworzonych w 2018 r. Grup Roboczych- 21

Liczba spotkań tych grup- 37.

1.4. Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie organizuje głównie pomoc materialną i świadczy pracę socjalną a także prowadzi Świetlicę Środowiskową. W 2018 roku objął pomocą:

- 15 rodzin z problemem alkoholowym
- 21 rodzin z problemem przemocy
- 1 rodzinę z problemem narkomanii

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W 2018 r. prowadzono profilaktyczną działalność edukacyjną i informacyjną wśród dzieci i młodzieży w celu propagowania pozytywnych wzorców zachowań. Na wniosek szkół dofinansowano i z powodzeniem zrealizowano następujące działania:

A. Wypoczynek z programem profilaktycznym dla dzieci w Międzywodziu

Dziesięciu uczniów zakwalifikowanych do grupy socjoterapeutycznej utworzonej w Gimnazjum w Trzemesznie w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wzięło udział w zorganizowanym wypoczynku z programem profilaktyki antyalkoholowej w Międzywodziu w terminie 28 czerwca – 04 lipca 2018 r.

Koszt: 5.700,00 zł

B. Widowisko artystyczne z zakresu profilaktyki TEATR KURTYNA, Kraków

Dużym powodzeniem cieszył się w roku 2018 r. program profilaktyczny Teatru Kurtyna z Krakowa, który prezentował go w formie spektakli teatralnych i warsztatów. Obszerna tematyka obejmowała m.in. zagadnienia związane z bezpieczeństwem i profilaktyką zachowań ryzykownych, edukację zdrowotną, szkodliwym wpływem używek na ludzkie zdrowie, kształtowanie postaw społecznych, umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji, unikanie przemocy. Firma z Krakowa zaprezentowała się w:

Szkole Podstawowej Nr 1 w Trzemesznie. Dnia 30 października 2018 r. odbyło się 5 spektakli o tematyce profilaktycznej dla klas I-IV.

Koszt: 1.900,00 zł

Szkole Podstawowej Nr 2 w Trzemesznie. Dnia 31 października oraz 14 grudnia 2018 r. miały miejsce dwa przedstawienia dla uczniów klas 0-III „Jestem przyjacielem ludzi”, dwa przedstawienia dla uczniów klas IV-VII „Niebezpieczna sieć”, a także warsztaty przeciwko uzależnieniom dla klasy VIII i III klasy Gimnazjum.

Koszt: 1.732,00 zł

Szkole Podstawowej w Kruchowie. Dnia 21 listopada 2018 r. odbyło się przedstawienie dla uczniów klas 0-III „Jestem przyjacielem ludzi”, natomiast dla klas starszych przedstawienie „Niebezpieczna sieć”.

Koszt: 760,00 zł

Szkole Podstawowej w Trzemżalu. Dnia 31 października 2018 r. miały miejsce trzy przedstawienia: „Jestem królem zamku”-bajka profilaktyczna dla dzieci klas 0-III, „Niebezpieczna sieć”- skierowane dla uczniów klas IV-VI) oraz „Wyzwanie”- skierowane dla uczniów klas VII, VIII oraz III gimnazjum.

Koszt: 1.140,00 zł

C. Program profilaktyki uzależnień „Wspierajmy się”

W Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Trzemesznie przedstawiono w formie warsztatów profilaktyczno- muzycznych program profilaktyczny pt. „Czy słowem można zranić” w wykonaniu Jacka i Michała Musiatowiczów. Program dotyczył przemocy słownej oraz profilaktyki w dziedzinie uzależnień. Program oferowany przez firmę SCENA Marketing s.c. z Krakowa.

Koszt: 1.845,00 zł

D. Program profilaktyczny „Żyj i baw się po trzeźwemu bez przemocy w rodzinie.

Impresariat Artystyczny Ha-Bart dnia 9 października przedstawił program profilaktyczny dla dzieci w wieku 5-9 lat, pt. „Dwa skrzaty- Dwa Światy”. Program ukierunkowany na przeciwdziałanie uzależnieniom przedstawiony w formie artystycznej z elementami pantomimy.

Koszt: 864,00 zł

Oprócz działań ukierunkowanych na profilaktykę wśród dzieci i młodzieży realizowano Program w takich obszarach jak:

E. Szkolenie dla przedsiębiorców i członków GKRPA

Dnia 28 czerwca 2018 r. zostało przeprowadzone szkolenie z zakresu regulacji przepisów i sprzedaży napojów alkoholowych dla przedsiębiorców oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W szkoleniu wzięło udział 21 przedstawicieli punktów sprzedających napoje alkoholowe a także członkowie GKRPA.

Koszt: 1.400,00 zł

F. Konkurs pn. „Wyjdź z labiryntu”

Z okazji obchodów Dnia Trzeźwości, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Klubem Abstynenckim oraz Domem Kultury w Trzemesznie zorganizowała konkurs pn. „Wyjdź z labiryntu” na wykonanie ulotki, plakatu lub napisanie pracy literackiej o treściach profilaktycznych. Konkurs skierowany był do uczniów Szkół Podstawowych, Gimnazjum oraz Szkół Zawodowych i Liceum. W związku z powyższym Urząd Miejski zlecił zakup 18 nagród rzeczowych.

Koszt: 958,90 zł

G. Wigilia zorganizowana przez Urząd Miejski Trzemeszna

Dnia 15 grudnia 2018 r. Urząd Miejski Trzemeszna zorganizował na Placu im. Hipolita Cegielskiego Wigilię dla mieszkańców gminy Trzemeszno. W związku z czym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu promowania wśród mieszkańców życia w trzeźwości postanowiła zakupić i wręczać mieszkańcom zawieszki odblaskowe z napisem „Jestem widoczny- Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Koszt: 750,00 zł

H. Kampania społeczna „Przeciw pijanym kierowcom”

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych postanowiła zgłosić gminę Trzemeszno do udziału w Kampanii „Przeciw Pijanym Kierowcom!”. Pakiet materiałów zawiera wszelkiego rodzaju ulotki dla młodzieży i dorosłych oraz plakaty. Kampania prowadzona jest przez Krakowską Akademię Profilaktyki.

Koszt: 2,460,00 zł

I. Kampania społeczna „Dopalacze- powiedz STOP”

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych postanowiła zgłosić gminę Trzemeszno do udziału w Kampanii „Dopalacze- powiedz STOP!”. Pakiet materiałów zawiera wszelkiego rodzaju ulotki dla młodzieży i dorosłych oraz plakaty. Kampania prowadzona jest przez Krakowską Akademię Profilaktyki.

Koszt: 2.460,00 zł

J. Książki o tematyce uzależnień

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych postanowiła zakupić pozycje książkowe o tematyce uzależnień. W porozumieniu z Biblioteką Publiczną w Trzemesznie zakupiono oraz przekazano 12 książek . Zamówienie zrealizowano w księgarni internetowej bonito.pl.

Koszt: 430,72 zł

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W ramach realizacji Programu gmina od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, które posiadają w swoich statutach zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Organizacje te otrzymały w 2018 r. dotacje na realizację zadań w sferze „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”. Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyznano dotacje w wysokości:

- **Trzemeszeński Klub Abstynencki**- Działalność TKA w zakresie krzewienia trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie miasta i gminy Trzemeszno. Kwota przyznana: 11.000,00 zł, Kwota niewykorzystana: 3.155,00 zł
- **Fundacja Aktywne Trzemeszno**- Magia Słów- trening kompetencji społecznych podstawą profilaktyki uzależnieniowej. Kwota: 4.000,00 zł
- **Nasza Wieś**- Zadanie „Można żyć lepiej”. Kwota 3.000,00 zł

4. Działalność gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób. Gminna Komisja podejmuje działania motywujące wobec osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia. W ramach swojej działalności w 2018 r. odbyło się 10 posiedzeń GKRPA.

Komisja otrzymała 22 zgłoszenia w sprawie nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wskazują one na osoby, które wraz z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Wnioski zostały złożone przez:

- Komisariat Policji w Trzemesznie: 12
- Ośrodek Pomocy Społecznej: 2
- Kurator Sądowy: 1
- Rodzina: 5
- Zespół Interdyscyplinarny: 1
- Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu: 1

W wyniku podjętych działań 12 osób skierowano do biegłego psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Ponadto GKRPA skierowała w 2018 r. do Sądu Rejonowego w Gnieźnie, 10 wniosków o zastosowanie obowiązku do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Komisja przeprowadziła również kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na terenie gminy. Kontrolę przeprowadzili upoważnieni przez Burmistrza Trzemeszna członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Skontrolowano 10 punktów na terenie miasta i gminy Trzemeszno. Podczas kontroli sprawdzano warunki sprzedaży alkoholu a w szczególności:

- posiadanie ważnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- wniesienie opłaty za korzystanie z zezwolenia,
- sprawdzenie czy przedsiębiorca zaopatruje się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych,
- posiadanie tytułu prawnego do lokalu,
- prowadzenie sprzedaży w punkcie sprzedaży spełniającym wymogi określone w Uchwale Rady Miejskiej Trzemeszna dotyczącej punktów sprzedaży,
- wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem, tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu,
- przedstawienie prawidłowych danych w oświadczeniu,
- udostępnianie w widocznym miejscu informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,

- przestrzeganie zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych,
- przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych na kredyt i pod zastaw,
- wprowadzenie do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z legalnych źródeł.

Z każdej kontroli został sporządzony protokół.

Ponadto GKRPA w 2018 r. zaopiniowała 9 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Rynek napojów alkoholowych

W 2018 roku w wyniku zmian zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zastąpiono Uchwałę Nr LV/439/2013 Rady Miejskiej w Trzemesznie z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, Uchwałę Nr LXV/633/2018 Rady Miejskiej Trzemeszna z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Trzemeszno. Tym samym zmniejszono limit wydawanych zezwoleń:

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:	Uchwała z 30 grudnia 2013 roku	Uchwała z 21 sierpnia 2018 roku
Napoje alkoholowe zawierające do 4,5 % alkoholu oraz na piwo		
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	50	45
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	25	20
Napoje alkoholowe zawierające od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa)		
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	50	40
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	25	15
Napoje alkoholowe zawierające powyżej 18 % alkoholu		
Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	50	40
Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	25	15

W 2018 r. wydano 21 nowych zezwoleń dla 9 punktów sprzedaży alkoholu, natomiast 22 zezwolenia obowiązujące w 9 punktach zostały wygaszone z powodu likwidacji punktu sprzedaży. Nie wydano żadnej decyzji o cofnięciu zezwolenia.

Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń wylicza się na podstawie składanych oświadczeń przedsiębiorców o wartości sprzedaży napojów alkoholowych. W 2018 roku ze sprzedaży alkoholu za kwotę 11.415.624,79 zł uzyskano dochód w wysokości 261.055,86 zł (na realizację Programu).

6. Podsumowanie

Ze względu na głęboko zakorzenione zwyczaje alkoholowe w życiu społecznym oraz wywołaną przez nie destrukcję osób i grup społecznych, każdy Program powinien zawierać nowe priorytety i plany jego realizacji. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z uwagi na powierzone jej przez ustawę zadania odgrywa zasadniczą rolę w lokalnej polityce wobec alkoholu. Swoimi działaniami stara się motywować do zmiany postaw życiowych a przynajmniej zminimalizować problem. Rozpowszechnia niezbędną wiedzę na temat szczegółów działania alkoholu i skutków jego używania zwłaszcza wśród konsumentów. Priorytetowym celem jest również uzyskanie realnej abstynencji dzieci i młodzieży. Gminna Komisja zapewnia wszystkim osobom dotkniętym problemami alkoholowymi odpowiedniej pomocy z wykorzystaniem wiedzy naukowej oraz dąży do dostarczenia mieszkańcom gminy niezbędnej wiedzy, motywów, umiejętności i wsparcia do osiągania osobistej cnoty umiaru w aspekcie trzeźwości, w postaci bądź dobrowolnej abstynencji, bądź bardzo rzadkiego i wstrzemięźliwego używania napojów alkoholowych.

Sporządziła:

Joanna Ciesielczyk

BURMISTRZ

Krzysztof Dereziński

